

Brillen voor alderhande gezichten

<https://hdl.handle.net/1874/21285>

54

BRILLEN

*WB
800*

V O O R

Muller 6230

A L D E R H A N D E

G E S I C H T E N .

T U Y T R E C H T ;

Gedrukt voor Claes Kijck-uyt, 1672.

Sprekende Perfoonen.

DE BRILLEMAN.

EEN AMSTERDAMMER.

DIRCK THEUNISSE, een oudt Hol-
lander.

AERNOU T Goet-bloet.

B R I L L E N

V O O R

ALDERHANDE GESICHTEN.

De Brilleman met sijn Mars.

B

de Luy is de neeringh / en nae ick recht sie soo ben ick op de rechte plaets om mijn Waer te bepleu / ick heb in Duytslandt / Italiën / Engelandt / en andere omleggende Rijken geweest ; maer goe Luy / of ick het seg of niet / de Woffen hadden te dulle kopperen om dooz mijn sijne glaseu te sien. De Italianen hadden noch te veel met haer Bufonades / en Cortados te doen. De Engelsche Sardanapaël leyt het sachte mensche hamme-swoort so dick booz oogen en ooren / dat ick hem soo bezre niet heb kunnen krijgen dat hy eens sag of mijn Brillen goet waren of niet : Sy die wel-eer op vaste Schotten en Grindels steunden / sweeren nu by Buking en Ham , doch ick vrees (dewyl die Natie geen Speck verdragen kan /) dat haer die harde spys noch ewel bekomen sal ; want schoone al op sijn Frans toebereyt is / echter isse booz hare maeg niet wel te verduwen. Maer eer ick mijn Brillen / en Rijkertjens booz den dagh hael / so moet ick u mijn reys wylt Hollandt / na verscheyde Lantschappen / vertellen : want ick heb van de Quacksalvers geleert / dat / die luyden vergaderen wil / eerst wat tot vermaeck moet aenrechtten. Wel mach men seggen dat de Amsterdammers merkwigierigh zijn / kien hoe gapense als ofse hare monden booz obens wilden verhueren ; maer 't sou lijken of ick de geck met je hielt / neen seker niet / luyfert dan / dus gingh mijn reys toe.

Ich sag datter met schoorsteenbegen niet meer te winnen was / derhalve nam ick mijn Zille-mars meer als gemeen boozsien / op mijn rug / en delogeerden wylt de wijtberoemde Nachtwerkers-strael , anders Schoorsteenveegers-steeghje , latende mijne gebuyneerde spitsen in goede gesontheit.

De eerste dan wien ick mijne Brillen presenteerde / (want 't is onmoedig dat ick vertel hoe ick mijn reys nam /) was de Koper-vorst , die dooz het breken van dat dyp-puntige Glas / dat allen in de oogen schitterde / byna als blind stont / niet wetende hoe Engel en Frans sulcke goede bynden wieden : maer als ick Ubelsols , soo als hy na de Rijk-vergaderingh ging / een goeden Witten Zyl presenteerde / die hy op besicht mede nam ; soo sagh hy wel haest dat de Kaes-boer soo sijn als Haeghes Wit kristal was / ja dese Witten Zyl verlichten de oogen toen ter tijt so / dat elck oordeelde dat men Engel / en Frans / met de Kaes-boer / een jaer sonder me of tegen te sijn moet laten haspelen : en dit alles sagen sy dooz die Witte zyl. Niet te min ick gaf de Wangelste van hui allen oock een Zyl van een goet Amsterdams meester gemaeckt / maer niet van die op de Wijgendam woont / want die deught niet om sulcke Brillen te maken / waer dooz hy soo veel sagh dat

doen Hy op de Rijck-vergaderingh verscheen / elck verwondert stont dat Hy soo goet Staes-boers was ; maer om u de waerheyt te seggen / Koper-gelt / Koper-zielmis : derhalve docht mijn goet haer oock maer byllen na haer gelt te geven. En mijn docht mijn konwescientie volbaen te hebben / dat ick haer had laten sien dat de witte Prinsen arbeeyden om den Osse-Koning de achterstallige gelden te doen quytsthelden / daer den Staes-boer niet wel aen wil.

Dan hier reysde ick naer Engeland / maer mits ick geen Orange byllen bracht / was mijn kramerp niet aengenaem ; ô ! was ick 'er nu / nu mijn mars soo wel van Orange Byllen voorszien is / ick maecte al mijn glas tot gelt. Komende nu in mijn wederom reys in Zabant / meende ick daer byp wat te verkoopen ; dan daer was al een Amsterdams Billeman vooz my in de weer geweest / die Conte de Montrey van een byil soo net op sijn ooggh accorderende versien had / dat ick geen hoener raedt wist als ober Beuning en, dat een veylige pas is / na huys te trecken ; en nu ick hier kom / vind ick niet eenen goeden Witten Haeghsen byil meer / en die ick noch heb / kan ick je niet op trouw toeseggen / alsoe onder de hant verdwyseren. Nu dan bynden / hebje geen byllen van doen ? Byllen / byllen.

Amsterdammer. Byntschap lang mijn eens een goet Amsters bylletje.

Brilleman. Wou je sien wat de Bischop gedaen heeft / dan sal ick jer een beter geven / want die Bulschop weet qualick wat Verkens dat hy drijft / nu hy France vooz heeft : sie daer is noch een eenige die ick van die cozrespondentie Byllen heb ; want ick heb 'er veel van verkost.

Amsterdammer tegen een van de omstaenders.

Nu sie ick wel hoe de Bischop so veel Steden en Sterckten heeft konnen winnen / dat heeft de Kegeeringe gedaen / na het beslyp van den 19 Maert 1671. Want de minste Stadt was wel dertigh duysent gulde ten achteren / nu valter geen na-rekening / dat den Gysfier van Twent wel konen sal ; maer het arme Deventer meende noch byp wat wyt-gelommen te hebben met eenige conditien bedongen te hebben : daer wert nu de Geresozmeerde Religie niet verboden / maer alleen vooz een tyt van ses weken / tot nader order van den Paus opgeschort ; en dat het Zutphen quans wijs noch wat langer gehouden heeft / is wyt last van den Bischop en de secrete vergadering self gesehiet / om de onwoofele des te beter te blinthoeken.

Dirck Theunisz. Billeman / hoozje wel sijn man / langh mijn eens een mennasje byil.

Brilleman. Goede eenvoudige outwe man / je vraeght na een mennasje byil / waerhick je sijnigheyt soont dat je van de rechte outwe Hollanders bent ; Wel / wijl datjer een eyst / sal ick sien of ick 'er een heb / maer hijck ondertusschen eens dooz dese Byil.

Dirck Theunisz. Wat is dat vooz een Byil ?

Brilleman. Kijck maer / en je sult het mijn self wel haest seggen.

Dirck Theunisz. Wel yffelike dingen !

Brilleman. Hoe guozje soo Bestevaer ? Affe wat te naeuw / of kanjer niet genoegh dooz sien ?

Dirck Theunisz. Godt betert / ick sie meer als mijn lief is.

Brilleman.

Brilleman. Wat sieje dan al?

Dirck Theunisz. Heet dat menagieren daer men so op roept? Ick doecht dat men het geldt dat men met het afdaucken van de Soldatery bespaerde / in kisten / en kassen / voer een qua tijt bewaerde; maer sulck sparen heeft haer de Duyvel geleert / namentlijk / schatten vergaren om hare grootsheyt te wyten / en sich selven (onder schyn van Staets-gedienstigheyt / en afschaffen van Hoffelijcke personen) tot opperhoofd van alles te maken: In sie ick eerst waerom wy Passagie-geldt / Schoorsteen-gelt / en andere omgelden meer / hebben moeten opbrengen. Wat hebben wy met al dien praecht en kostelijckheyt te schaffen.

Brilleman. Met wat kostelijckheyt?

Dirck Theunisz. Wel / met sulcke Karossen / met sulcke Roeken / en al dat ick daer meer sie.

Brilleman. Bestebaer lijf soo niet / dat zijn noodige dingen / gelijk die Karos / wel dat's een Karos van Staet / en daerom hangt'er Franje van negen hondert gulden de el aen; en daerom zijnder die schoone Wibbey-rocken by: en dat Jan der een heeft die dese niet veel behoest te wijcken / die heeft sy rijckelijck te goet; want om dat de sijne geen gebrack aen goet Vergult sou hebben / selde hy het afschaffen van het vergulden voer; oock is het om betterwil / want een slechte Karos was niet aensienelijck genoegh om de Gedeputeerden die uyt Nooyt-Hollandt of andere quartieren quammen / een wurtje van den Haegh te ontmoeten. Want als men de nieuwelingen dus gedienstigh te gemoet komt / soo sien sy haer selven blind / en werden knechten van dese groote knecht / eer sy Heeren / en meesters zijn geweest: O! patroon / datje wist wat een woerdeel in soo een Karos staelt / je soude soo quaet niet wesen. In sulck een Karos kan men de luy belesen / tot alles dat men wil dat in den Raedt voortgang heeft; by exempel / soeder een Gouverneur's plaets te begeven is / die krijght niemant dan die Witte voeten heeft; maer schoon den Beveraer daer op aen dzongh / soo wonden de Buggers tot Dimweggen Mombas niet tot Gouverneur aenemen: Ja / doen eenige Heeren van Armanviljer en Theonville, beyde France Colonellen / af te setten spraken / dorst Jan met sijn tanden wel seggen; dat zijn luyden die Godt / geloof ick / dit landt heeft toegesonden uyt een bysondere genade.

Dirck Theunisz. Hadt mijn Daertje sulck een Rook gesien / (en nochtans was hy mee ien van mijn Heeren de Staten /) wat sou hy wel eysyt hebben; sy saten op de Dyverbergh / als het Vergarigh was / en aten uyt haer blaetwee moddetsens / maer sy wisten niet van sulcke Loggisen.

Brilleman. Bestebaer / hoe benje soo kluchtigh? dat is een Rook van Staet / die Mr. Jan aen hadt doen hy die losselijcke / ick hadt schier losselijcke tocht geseyt / naer Nooywegen deed; Siet patroon / alles hanght aen een goede wtlegh; de man had geen kennis van Zee-saken / daerom moest hy onder Jan hagel sijn self aensienelijck maken; want hoe sou hy anders de laster gestuyt hebben die de minste scheeps-jongen in de monde hadt / dat hy sonder Admirael'schap of Lichtwoerder te maken in Zee gongh; Waerom den Luptenant van den Admirael J. N. seer wel seyde / dat hy het

ouwde Amsterdamsche Wapen vertoonde / namentlijk het Schip sonder
Roer ; maer doen de Hoogbootman Rieuwert Klaesz. vroegh waer den
Hondt dan was / die ober boort keeck ? soo seyde hy : O ! Ick heb my ver-
giff / de Hondt sit noch in de Kistuyt / maer hy is te groot om over boort te
doen kijcken. En wat mach men op soo een Kockje sien of dat al ses duy-
sent vijf hondert en tseftigh gulden gekost heeft / de Oost-Indische Compa-
gnie won daer genoegh by / want sy verlooren maer haer beste Schepen /
nevens eenige ontredderde Lands-Schepen : en de man had'er sijn leven
voor gewaeght / en in sout water gekackt. Mijn lieve ouwe man / dat zyn
maer beuselingen / daer wozt wel wat anders verspilt / want men verteert
en bezrept wel hondert en dertigh duysent gulden om de Wijnpacht meer-
der te doen gelden / en als het opeen uptrekenen komt / dan doetse wel drie
duysent gulden meer als het jaer te voren ; se dee -----

Dirck Theunisz. Nu / ick ben dese Derquist-byil al moe / hebje de Men-
nastie-byil gebonden.

Brilleman. Neen / ick meende dat ick'er een had / maer ick heb'er geen /
evenwel sal ick je een staeltje van spinmagie / [uoen dat verklepuit al te veel
na de grooten hoop] ick segg minmagie / verhalen. Sy hebben de Klercken
afgeschafft die wel twaelf duysent guldens 's jaers trocken / en nu laten sy
alles drucken / soo dat sy daer wel ses of seven duysent gulden hebben op
uyt gewonnen.

Dirck Theunisz. Ja wel een schoone kous ; soo veel verteert men wel
op twee leggh-dagen by andere Potentaten : bysonder die wat groots in
Vrankrijk zijn.

Aernout. Billeman / Billeman / het lijkt dat je alle dingh weet ; segg
my dan eens / is Mr. Jan de Wit soo ydeluytig als de hy wel seggen ?

Brilleman. Neen / wis niet ; Want of hy altemets eens een Feerjn / of
een Ballet bywoont / of aenricht / dat is maer om sich selve niet al te veel in
de moeijelicheden van den Staet te verkniesen : en danffen en banquet-
teeren is groots / en Princelijck.

Aernout. Wel hy is immer's geen Prins.

Brilleman. Hy heet het altyt niet ; maer Mutato nomine, de naem sietse
verandert / is hy het genoeghsaem. Dat heb ick noch veur het gelt dat mijn
Daer in de Scholen en aen de Latijnsche Meesters gegeven heeft.

Aernout. Hy Prins of Opperhoofst wesen ? Neen seker / dat bleek wel
anders ; want Hy en Beveringe waren de eerste die van een Capiteyn
Generael spraken.

Brilleman. Dats waer ; maer hy was oock die / die die fraje harangue
deed / waer in hy dyy personen voorstelde / ten nutte van 's Landts saken :
eerst Dorst Maurits, doch die / seyde hy / was te oudt / en men had sulck een
mans raedt meer dan sijn kracht van nooden ; oock had men nu een flux
man van nooden : Doen Tarante, maer die was te vol vuur / te jongh en
geen ge-experimenteert Soldaet. Een laetste quam de man voor den dagh
die hy lieffte had / gebuyckende na de redineersyl een gradatio of opskim-
mingh tot het meest-waerdighste / en dat was Turenne, voegeride daer hy
(na dat hy 's mans deugden gepresen had / als of ons een tweede Josua, of
Cidon

Gidion in hem te verwachten stondt) dat men de France Koningh daer mee (dit zijn sijn eygen woorden) souw obligeren, en tot Hollandt gene- gen maken. Wat dunct u van sulcke sijnue luy? En/ hier ober was men een jonasse besigh met klyben en disputeren: Want den Heer Fagel selde sich soo dapper in het harnas vooz sijn Hooghepdt/ daer men volgens het soo genoemde zeukwigh Edict geen gewagh af maecken / dat het wit in sonnige tronien bleeck wierdt. Is dit niet fraep vooz Hollandt waken?

Huic mandes si quid recte curatum velis.

Aernout. Hy is nochtans een man die sijn stuck wel verstaet.

Brilleman. Dat 's wederom waer/bysonder als hy Symense, en Lange- wagen soo nettekens weet by te helpen / om dat sy nevens den Ebdammer roothenus/en den Durmerenter waaggelaer desouberanitept van pder Stad vooz stonden/en bysonder/om dat sy mede wat van de correspondencie-mits wisten. Schoone Burger-s-vaders / die soodanigh de Godts-Huyfen be- stoelen hebben / dat men de vaste Goederen heeft moeten verkoopen / daer men noch vooz vier jaer gelbt van de renten opley; ja die haer Cuynen wyt de heurs van de stadt hebben op-getinumert / etc. Dit sou te langh vallen: Du dan/Wyenden/salder imant oock sijne Wyllen? Wyllen vooz alderhaer- de gesichten: Sie daer/byyenden/daer hebje noch een wonder van een Wyll/ dat sijn Wyllen daer men dooz sien kan (soo de maker seyt) dat Oranje en Wit een kleur is; En dat gelt opnemen tegens drie ten hondert / en het Landt tegens vier in rekeningh te brengen / en dan de luyden noch met Obligatie op het Landt / verstaet wel / op de Provincien die over souden gaen/te betalen/ eereelycke lieden werck is.

Een van de Omstanders.

Wel wie heeft die dan gemaecht/ en wyt gevonden?

Brilleman. Den hoog-geleerden Heer Communene Docter Dronckvorst.

De selve. O! die Wyllen zijn niet waert dat mensc op de neus set/ en het is geen wonder dat hy Oranje, en Wit vooz een siet: Want wyl hy als de blinde luy/ veel met den ouden hondt loopt/ soo siet hy meest twee vooz een; doch het is hem wel te vergeven/want niet hy/maer den ouden hondt blaft dooz hem.

Brilleman. Ja/ja/beschuldigh hem niet te veel.

Nam vinum si fabulari possit: Se defenderet.

Plant.

Dat is:

Indien de Wijn kon spreken,

Sy sou aan u sich wreken.

Wynden/ ick wil dat dese Wyllen niet in consideratie komen / daerom sal icksse bergen; ick dien het oock al wat voorszichtigh te doen / want sy zijn van soo hoyt een stof / datse schier van selve byken. Maer hoe kluchtigh is de werelst! Siet / nu hou ick mijn of ick geweldigh Dimplesoops was / en bysonder de Hallanders; eerst wouwen se geen Prins / doen kregen sy'er twee vooz een / een Prins te Lande / en een te Water: ja sy mochten wel met recht belacchen dat de Engelsche schyeben Penes nos imperium maris; want sy mochten wel schryben Penes nos imperium Terrarum & marium.

En.

Sy kenden geen Staten / en daerom schreef de Water-Prins niet eerst aen de Staten / maer aen sijn Broeder de Landt-Prins. Ick wed dat de luy nu niet meer seggen sullen dat hy een spooz-joncker is / want hy heeft al heel fraey leeren Jan-hagelen / 't welck blyckt aen die schoone gestileerde Brief; nu / hy sat op een stoeltje / evenwel nopt dan als se schoot by van Jorck waren: En hy sou nopt op de Heer de Ruyters Schip gegaen zyn / hadt de Landt-Prins niet gebreeft dat onse byanden sijne goede correspon- denten te veel soude gekraeywt geworzen hebben. Ick geloof dat het hem soo lief niet is dat hy te Dozt een Oranje Daan siet boven een Witte waeyen / met dit opschrift:

Oranje boven, en Wit onder,
Die anders wil, die sla de Donner.

als dat hy in de volle rustingh wierdt uytgeschildert / siende de actie op Chattam / als de sijne aen: Maer de woedende Gemeente heeft dat stuck / als die plaats onwaert / geheel en al vernielt. Ha / ha / ha.

Dirck Theunisz. Hoe lachje soo Wylleman?

Brilleman. Daer schiet men yets kluchtighs in / met dat ick dat glaesje in mijn hant krijg.

Dirck Theunisz. Wat is dat vooz een glaesje?

Brilleman. Hy heet by de Seleerde / een Microscopium, en by ons / een Luysehijckertje.

Dirck Theunisz. Wat doet sulck een glaesje?

Brilleman. Het vergroot alles / en dooz sulck een glaesje saggh Mr. Jan sich selven / doen hy om een Vrouw uyt saggh: Maer Miljoentje achte sich beter in een Amsterdams Korf bewaert / als by een Man die op sijn schou- ders draeggh daer hy alles mede betalen kon. En seker / schoon het nu in de honts-dagen is / soo beginnen der sulcke Doozsche vlagen te komen / dat het noch wel beuren kon / dat hem een kouwe windt dooz de neck woey: Soo sal het seggen van Buat, weynigh waren vooz sijn doot / noch licht waer werden / namentlyck / dat sy noch rechtvaerdelyck die straf souden geboelen / die hy nu onschuldigh leed; en dat hy hoopte dat Godt noch toonen sou wat luyden sy waren. 't Is waerachtigh kluchtigh / dat secker persoon / gelesen hebbende de Sententie van den vooznoemden Heer Buat, niet beter wist of hy had een sehets van een Barrebiers Recept gesien / wyl hy het val nullums ingredienten saggh / doch het laetste was best verstaenelyck / Misse fiat, soo ist / dat hy wert veroordeelt om met den swaerde ge-execu- teert te werden; wech was hy.

Dirck Theunisz. Maer je sprack stracks van geldt / en soo voozts; wat hebben sulcke luy met gelt te doen / sy krijgen inkomsten genoegh.

Brilleman. Daerom was de Water-Prins soo happigh na het Sail- julschay van Geervliet / daer hy dat godtloose recht ingeboert heeft / dat die het meeste geest / het pleydoy wint. Draeggh eens de Inwoonders van Flakke / hoe hy haer gehandelt heeft / sy sullen u / en bysonder den Secre- taris / een man van eer en deught / seggen / dat hy weduwe en weesen goet vooz meer als 80000. gulden onder sich getrocken heeft / dat men hem uyt Cussing-brieven / en andere Documenten kan bewyssen. En wat geldt dese

Prin-

Princen malkander booz dese en gene diensten hebben weten toe te moffelen/
sal de Reken-kamer / of desselfs Heeren / best konnen weten : sy hebben/
Godt betert / de Hollandtsche Welck-hoe genoegh ten bloede toe wptge-
molcken. Onlanghs wouw ick / als de luy / mee een vaersje maken / en
doen quam'er dit wpt :

Twee Broeders fogen eer , een schrale Wolve-speen .

Twee Wolven fogen nu aan Hollandts Burgerborsten ,

Soo fel , dat 't beurse-vel flap hing om 't pot-gelt heen.

Godt gunn' hun Ninus dronck , die na ons herts-bloedt dorsten.

Wat dunckje / kan ick niet ? soo sal ick je met dese Wyllen beter de oogen
verlichten/ als of een goet Operateur of Oculist u een Cataract gestelt had;
maer 't sou wel lijken of ick meer in 't sin had te praten als te verkoopen.
Meer aen dan / Messieurs ; Wille / Wille / sijne Wyllen / Wyllen booz al-
derhande gesichten.

Dirck Theunisz. Ja / ja / praet jy wat ; Mr. Jan is evenwel een booz-
sichtig man.

Brilleman. Hoe qualijck is een Erter het hippelen te verbieden : Ick
meende wat te verkoopen/ en nu moet ick al weer praten. Hy boozsichtig
wesen ? dat loof ick niet : want had hy kunnen boozsien dat hy en sijn
Boeder sagelis by sijn levendige lijf soo in de klem souden loopen / 'k meen
niet of hy had al haesje geweest. En schoon eenige seggen/ dat hy in het ap-
prehendeeren geweldigh op sijn goet en wroom geweten gestemt hadt / soo
weet ick echter van een die by de apprehensie geweest is/ dat hy riep; Vroo-
me Burgers helpme ! Men wil u onder een Souvereyn brengen , helpme !
Tot dus lang heb ick voor u vryheyt gewaect. Maer dat hy ten antwoort
kreeg ; Jy voor onse vryheyt gewaect ? je mocht de Duyvel , je hebt over
vijf jaer ons Houte-boeck noch willen verbranden. Maer wilje een staeltje
van haer boozsichtigheyt sien ? Hier in waren sy boozsichtig / dat sy de
Hollandtsche Militie in die steden en sterchten leyden / die sy bestemt had-
den over te geven/ op dat die in de Kerck gesloten sou worden/ en de Solda-
ten die op andere repartitie stonden / dooz het overgaen van hare Provin-
cien/ en Steden / souden verlooopen. 't Welck haer booz vele dwysende (dat
Godt de schelmen straf die tegens ons lieve Vaderlandt met wzaeck of
eygen baet ingenomen/ en verboert zijn) is geluckit.

Dirck Theunisz. Ick heb evenwel dooz een Witte Wyl gesien dat sijn
Hoogheyt al te furieus is.

Brilleman. Dat hebje wpt het Journael van Beverninge gesien/ die/ doen
sijn Hoogheyt presenteerde met thien dwysent man / onder Godes zegen/
den Bisschop te slaen (dat hy na het oordeel van alle Krijgs-kundige oock
seckerlijck sou gedaen hebben) eerst met een wylloopige reden sijn G.
Hoogheyt's moedt en dappere krijghs-deugt pluymstreeck ; maer even als
de Katzen , die voor licken , en achter kratzen , hem wel secherpelijck toe-
beet / dat hy op sijn Tromps al te los wou toe loopen : maer seker : wou hy
los toe loopen/ hy wou noch niet wech loopen/als sy die met de Karos booz
aen holden/ en eerst binuen Nimwegen waren / doen de France in de Be-

titare quam en ; hoe wel is het te sien dat sijn Hoogheyt doen noch maer gelimiteerde commissien hadt / ja hy had wercks genoegh dat hy Broerfma doen al by sijn Hoogheyt verdraght / wylt Coeberden kreegh ; zijnde den schelm / naderhandt met het meeste van sijn Regiment / tot den Bisschop overgeloopen / op voozwaerde van Gouverneur van Coeberden te sullen wesen / daer hy / na dat sy den provisionelen Commandant hadden doodt geslagen / in die qualiteyt in gekomen.

Amsterdammer. Die Brillleman heeft al niet mis geyact / maer wie groeteje daer datelijck ?

Aernout. Het is een Remonstrants Domine.

Brilleman. Wat segje vyzintschap / is dat een Remonstrants Domine ?

Aernout. Ja.

Brilleman. Dat volck meent dat sy in uno tertio noch wel met sijn Hoogheyt over een-komen : Ja sy meenen dat Mr. Jan by sijn Hoogheyt als een sijn Dienaer van Staet sal aengenomen werden : om dat sy gewoon sijn alle ruyghte / die maer hoop vermeerderen kan / en seggen dat den *olden Ian* als een Martelaer gestorven is voor goede Litmaten ; in de vuylnis-back van alle Religie ; namentlijck hare kerck ; aennemen ; want die te rijck / of te Socinians / ja ick segge te Atheïstis is / om Menist / of Geresymeert / of te argh om Papist te sijn is / die wordt goedt Arminiaens ; waerom secker Hof wel seyde / dat hy van dat Armeijans volck nigt holden kon. Maer hoe sijn sijn dese luyden / sy / en bysonder Dommene Valsch-aert ; seyde onlanghs dat haer Kerck de 12. Articulen des Alder-Christelijcksten Geloofs vooz arthodox / en rechtsinnigh aen-nam : maer verstaet wel het waren de 12. Articulen des Alder-Christelijcksten Coninghs. Die hy / om Drede te maken / van de Nederlanders eyschende was / en dooz den druck gemeen gemaecht sijn. De Reden was om dat mijn Heer de Groot dese wel aenstonden. Makende een argumentum in versivum. Al wat goet is staet mijn Heer de Groot, aen : Dit staet hem aen. Ergo.

Aernout. Gut Brillleman wat kenje al Latijn.

Brilleman. Ick ken noch al meer ; maer Tempora mutantur nos & mutamur in ipsis ; dat is ; De tijden veranderen ; en wy in de selve ; eerst kon men gemoets-halve niet by de Geresymeerde blijven / om dat de Magistraet haer als conscientie-dwingers aen Articulen kent ; ja men nam Waertgelders aen / om sijn bysondere wyshheit / gelyck te sien is Codic. Armian lib. 5. tit. de quinq. Art. en bysonder in het welbekende Armiaens Testament ; en andere stucken / als van Do. Slatius ; en andere eerlijcke luyden seilicet ; maer nu mach de Magistraet ende bysonder Mr. Jan elck wel binden aen dese Articulen. Want of wel de Religie en wyshheit daer in vertrayt wert / dat mach wel soo heen gaen / wyl de Religie niet meer aen haer heeft / als sy aen de Religie : want als het sout van de Kegeeringh op dese Slacken dryppt / soo smelten sy wylt haer Kerck / en krijgen vleugels / om op het kuffen in de Geresymeerde Kerck te vliegen. Maer het is ons noch niet vergeten dat sy dat schoone vaersje in 't Kerck-sachje staken :

De gaaf vergroot,
De Prins is doot, &c.

Maer ick heb hoor dese vier / haer daer een dafijntje beschickt / die mogen
sp / soo 't haer lust / oock in 't kerck-sackje steken.

De Wit gewondt,, En weêr gesont?
In hondert Jaer,, Geen droever maer.
Was hy gedoot,, 't Lant hadt geen noot:
Maer nu leeft noch,, List, en bedrogh,
In hem die eer,, *Louis*, voor Heer
En Vorst, sou willen houwen
Als *Willem van Nassowen*.

Soep dat hem sijn neus soo langh over sijn mont hingh : Want had hy
een mensch als ick of jz geweest / hy hadt al in de Pietersegh-velden ge-
weest. Maer nu zijnder Luy die beter achten dat Meester Gerrit siet of
Jan en Kees root van binnen sijn. Wel nu Messieurs / salder oock noch
niant een Byil hoopen / niemant niet ? niemant niemant ? Wel dan soo
sal ickje ten danck / datje mijn soo langh geselschap gehouden hebt / en tot
recommandatie van mijn Waer / noch een deuntje vereeren.

Op de Wijse : *Courasy, Courasy.*

GOeje Luy van Amsterdam,
En al die kijcken willen,
Sie waer ick hier mede quam.

Wilje geen goede Brillen.

'k Hebse hier van alle slagh

Die men vindt, of vinden magh,
Koop Brillen, koop Brillen, koop Brillen.

2. Wilje heel in 't Schincken Landt,

Of tot in Keulen kijcken;

Wilje weten wat verstant

De Os, of Koper-rijcken,
Hebben van de France macht,

Soo kom nu met alle kracht,
Koop Brillen, &c.

3. 't Lijckt nu een Mennist gevecht,

Men doot, noch durft niet deeren:

O! 'k versin my byster slecht,
Die mogen noch wel keeren.

Die dan weten wil hoe dat
Men malkaer nu sit na 't gat,
Koop Brillen, &c.

4. Die nu noch maer loopen kan,
En uyt de Kerck sich houwen,
Noemt men een Held-astigh man,
Soo leert men Kercken schouwen.
Die dan, daer elck een voor gruwet,
't Nieuwe Tempeliersen schuwet,
Koop Brillen, &c.

5. Hier meê leer ick yder sien
Wie dat kan minnageeren,
En wie als de eerste vlien,
Die and're mosten keeren.
Wilje sien 't secreet der Mis,
Die in 't Wit geschreven is?
Koop Brillen, &c.

6. Wilje weten wat een nut
ORANJE u sal geven?
En hoe hy zoo langh gestut,
Is komen weêr t'herleven?
Daer men Godt voor dancken moet,
Die tot noch ons Landt behoedt,
Koop Brillen, koop Brillen, koop Brillen.

Eer ick ga / moet ickje dit noch seggen : Ick heb dese Brillen in verscheyden Klassen gegeven / en aen verscheyde diese vooz my verkoopen ; soo ick sie datjese een weynigh graegh koopt / soo sal ickje in 't kozt mijn Mars met Brandenburghe / Keyserse / en dat het meeste is / met de Correspondentie-Brillen komen beplen / en een bysondere Klasse met Grootte die ongemeen zyn.

Messieurs, ick blijf uwen Dienaer

BRILLERS.